

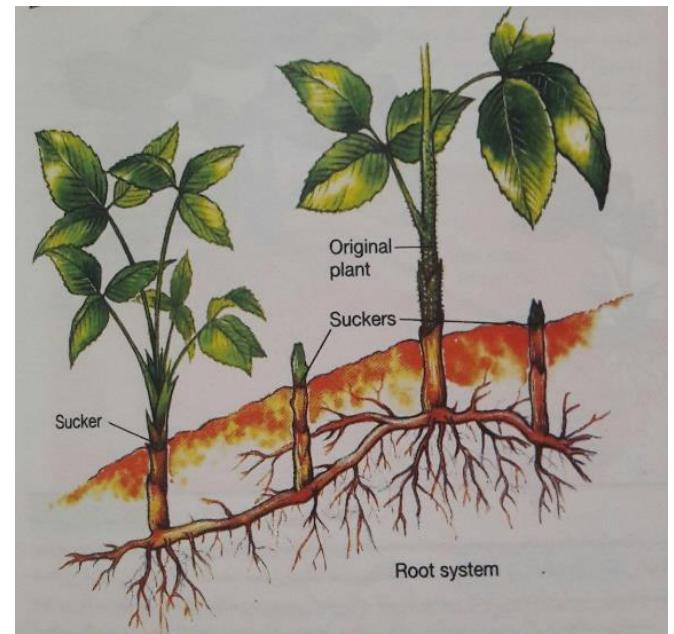
فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

رده بندی گیاهان

گروه بندی گیاهان			
نمونه	جهون دانه	جزه ها	نمونه آندر
تل	جهون دانه	سرخس ها	
		با زانگان	
گلدار	دانه دار	گل لیزه ها	آندار
		دو لیزه ها	

انواع تکثیر رویشی

تکثیر به کمک پاجوش ها

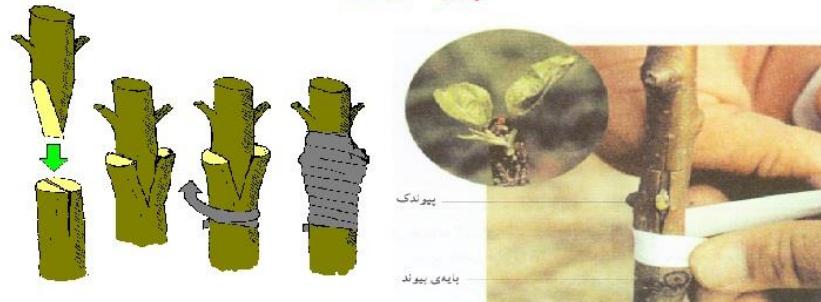
شکل ۱۸ - ۳۵ پاجوش ها در مراحل مختلف نمو.

همه پاجوش ها از طریق ریشه ها به یکدیگر متصل هستند.

فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

پیوند زدن :

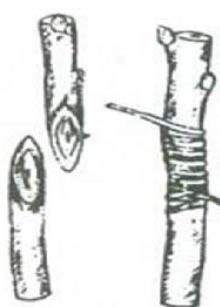
پیوند شکافی

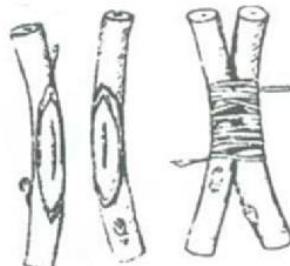
پیوند انگلیسی زبانه ای

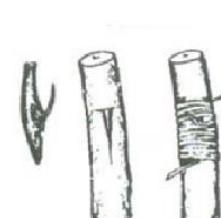
پیوند انگلیسی ساده

پیوند دیهیمی

پیوند شکمی

پیوند پوستی

پیوند مجاورتی

فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

پیوند زدن درختان میوه اغلب با اهداف زیر صورت می گیرد:

ازیاد درختان

در گیاهانی که نمی توان آنها را به طریق قلمه، خوابانیدن و تقسیم ریشه از دیاد نمود برای حفظ صفات ظاهری و باطنی یعنی ژنتیکی کوپیوند از پیوند استفاده می نماید به عبارت دیگر پیوند کردن تغییری در خواص ظاهری و یا باطنی پیوندک نمی دهد.

جوان سازی درختان

درختانی که اندام های هوایی آنها از بین رفته و یا فرسوده شده اند ولی دارای قابلیت های بسیاری را می توان به وسیله پیوند جوان کرد.

قوی کردن گیاه

درختانی که ریشه های آنها به علل مختلف (مقدار ریشه در آنها کم بوده و یا قادر به جذب شیره خام به اندازه کافی نمی باشند) قادر به استفاده کامل از مواد غذایی نیستند، با پیوند کردن شاخه ریشه دارای به تنه آنها می توان به جذب مواد غذایی در آنها کمک کرد.

فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

سازگاری با بستر

عمل پیوند برای برخی از گیاهان که به بعضی از مناطق و خاک‌ها سازگار نمی‌باشند و رشد محدودی دارند لازم بوده، مانند درخت بادام که در اراضی مرطوب نمی‌توانند رشد و نمو یابد، بنابراین آن را بر روی پایه دیگری که سازگاری فنی و تجاری دارد پیوند می‌نمایند، مانند پیوند بادام روی گوجه و یا رازقی را که در خاک‌های آهکی نمو نمی‌یابد در این صورت آن را روی یاس معمولی که قادر به رشد و نمو در خاک آهکی می‌باشد پیوند می‌کنند.

ترمیم خسارت به تن

در زستان بعضی از جانوران جونده مانند خرگوش پوست درختان را می‌جوند و با این عمل موجب خشک شدن درخت می‌گردند، لذا می‌توان درخت را با عمل پیوند از مرگ حتمی نجات داد.

کنترل رشد رویشی و یا کوتاه کردن درختان

در درختانی که روی ریشه خود ضعیف و یا زیادتر از حد معمول و لازم قوی می‌شوند باغبان با پیوند نمودن این نوع درختان روی پایه مناسب دیگر قدرت و یا ضعف قسمت هواپی درخت مورد عمل را بنابر میل خود تغییر می‌دهد. مانند پیوند درخت گلابی روی پایه به درخت به طبعاً کوتاه و تقریباً درختچه است و ریشه آن نیز کم و سطحی می‌باشد. پیوند درخت گلابی روی درخت به از این ضعف و کمی ریشه استفاده نموده کوتاه و کم رشد می‌شود ولی در عوض دارای میوه شیرین تر و کمی مرغوب تر می‌گردد.

پیوند زدن درختان نر روی درختان ماده برای ایجاد پلی نایزر

برای بعضی از درختان که دو پایه هستند، مانند پسته، که پایه نر و ماده از یکدیگر مجزا بوده و در روی دو درخت جدا قرار دارند، به نحوی که اگر تمام درختان پسته در باغی به تنها یی از درخت نر یا ماده تشکیل شده باشند آن باغ هیچگاه بهره نخواهد داد برای رفع این نقص می‌توان با پیوند یک شاخه یا جوانه نر روی پایه ماده، هر ساله مقدار گرده کافی برای بارور کردن گل‌های ماده به وجود آورد تا بهره برداری و باردهی مرتب و منظم گردد.

تسريع در عمل بهره برداری از محصول و بالا بردن میزان بار دهی

درختان تکثیر شده از روش جنسی برای رسیدن به دوره بلوغ، زمان نسبتاً طولانی لازم دارند که از ۶ تا ۱۰ سال متغیر است. ولی در درختان پایه بذری پیوند شده زمان باردهی اقتصادی ۴ تا ۷ سال به طول می‌کشد که تا حدود زیادی زمان انتظار برای باردهی کاهش می‌یابد.

تست رقم تیره های اصلاح شده

پیوند نقش به سزاپی در رسیدن سریع به جواب دارد.

افزایش باردهی

با رعایت سازگاری زپیوند و پایه می‌توان افزایش محصول را باعث شد.

برای جلوگیری از نا مرغوبی میوه

معمولآً تکثیر مکرر گیاهی در مدت طولانی با بذر توانایی گیاه را از بین برده و محصول نامرغوبی جایگزین میوه یا گل مرغوب آن می‌گردد و این خاصیت در اصطلاح علمی انحطاط یا دزنرسانس نام دارد.

فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

کاهش پاجوش دهی

بعضی از درختان تولید پاجوش فراوان می‌کنند. پاجوش زیاد باعث ضعف درخت می‌شود و قطع و بر طرف کردن آنها نیز دشوار و مستلزم مراقبت دائمی و هزینه می‌باشد. مانند انواع یاس درختی و پاره‌ای از گل‌های سرخ و نسترن برای رفع این زحمت اغلب گل یا میوه مطلوب را روی پایه ای که طبیعتاً پاجوش نمی‌دهد پیوند می‌نمایند.

اغلب مشاهده می‌شود که درختی با دارا بودن تمام شرایط لازم برای میوه دادن مانند سن بلوغ قدرت کافی و عدم شاخ و برگ زیاد معهذا میوه نمی‌دهد، علت این امر هنوز کاملاً روشن نیست ولی تجربه نشان داده است که هر گاه چند جوانه از درخت هم‌جنس روی یکی از شاخه‌های آن پیوند کنند درخت مورد عمل در سالهای بعد مرتبأ میوه خواهد داد.

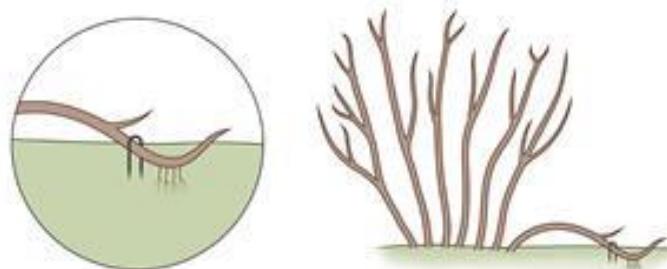
تریبت دلخواه

برای بدست آوردن شکل‌های ویژه‌ای از رشد، می‌توان از پیوند استفاده کرد. مثلاً برای تولید گل سرخ پابلند و توت و بید مجnoon به فرم‌های مورد نظر، روی آن رقم مورد نظر را پیوند می‌زنند. یا کاکتوسها را برای بدست آوردن شکل‌های غیر معمول و زیبا روی هم پیوند می‌زنند.

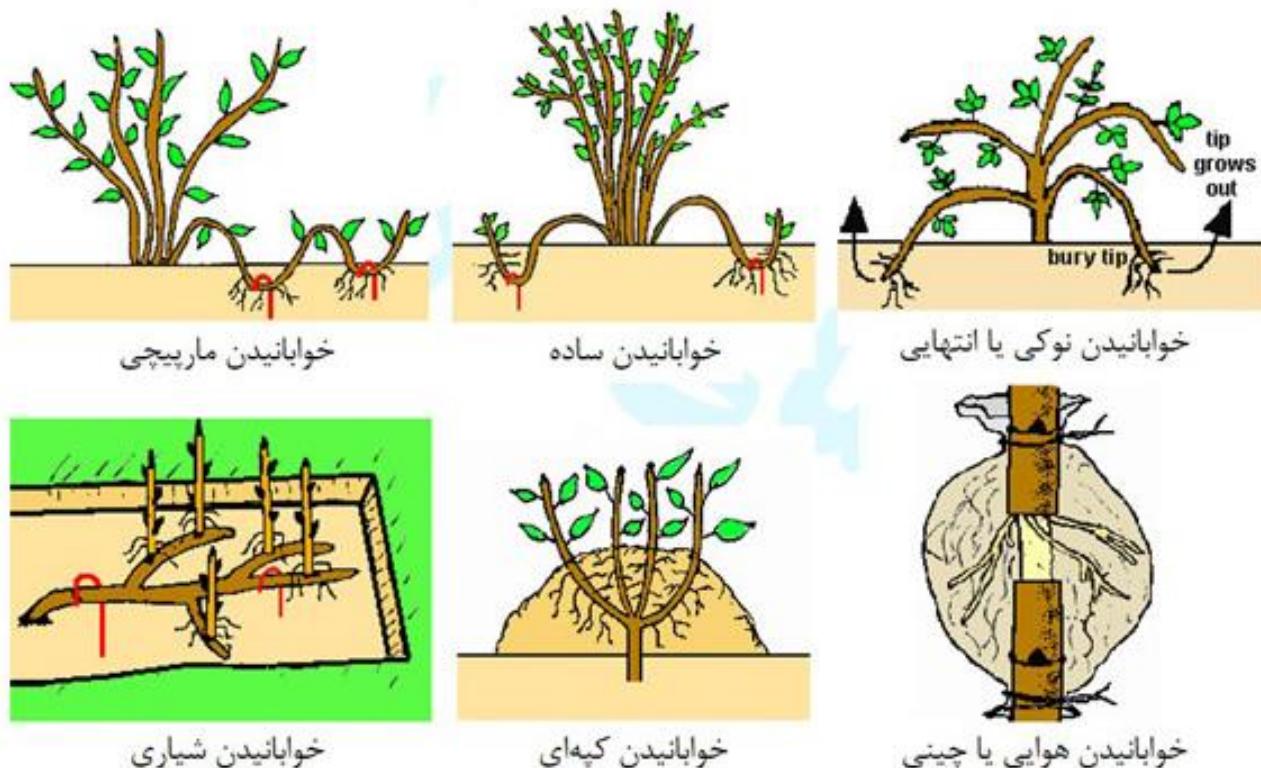
قلمه زدن

خوابانیدن

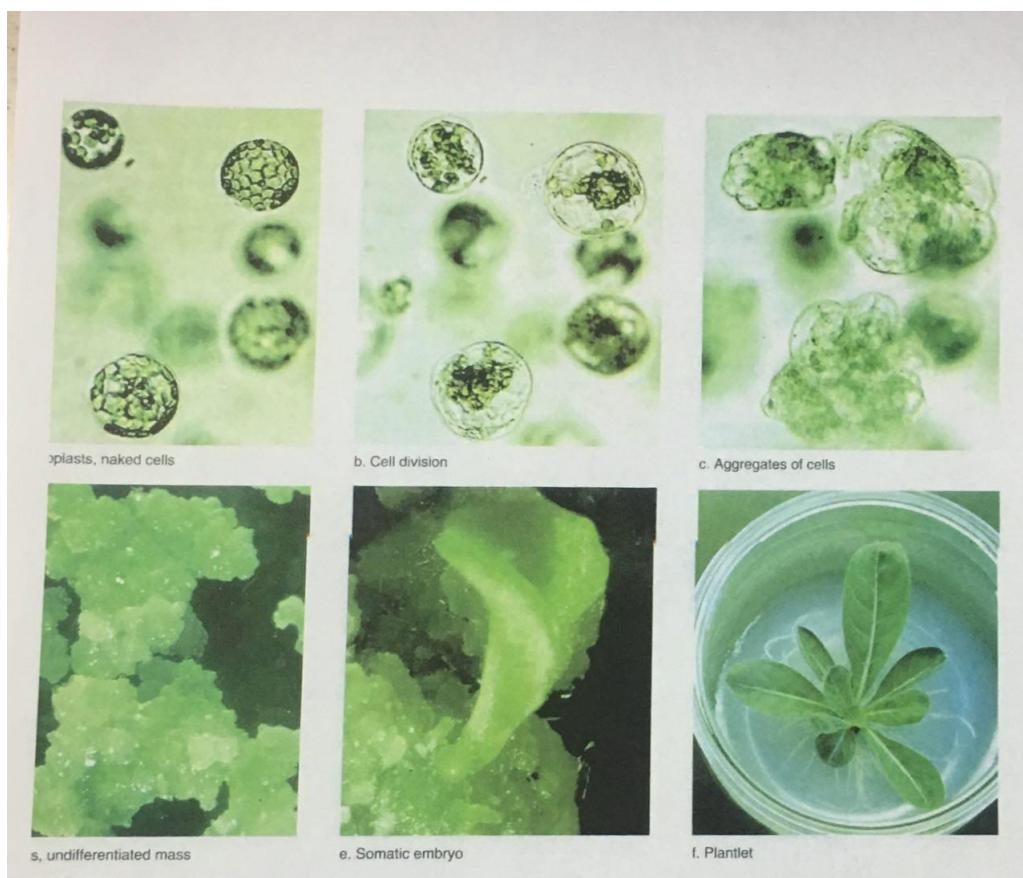

Simple Layering

فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

کشت بافت

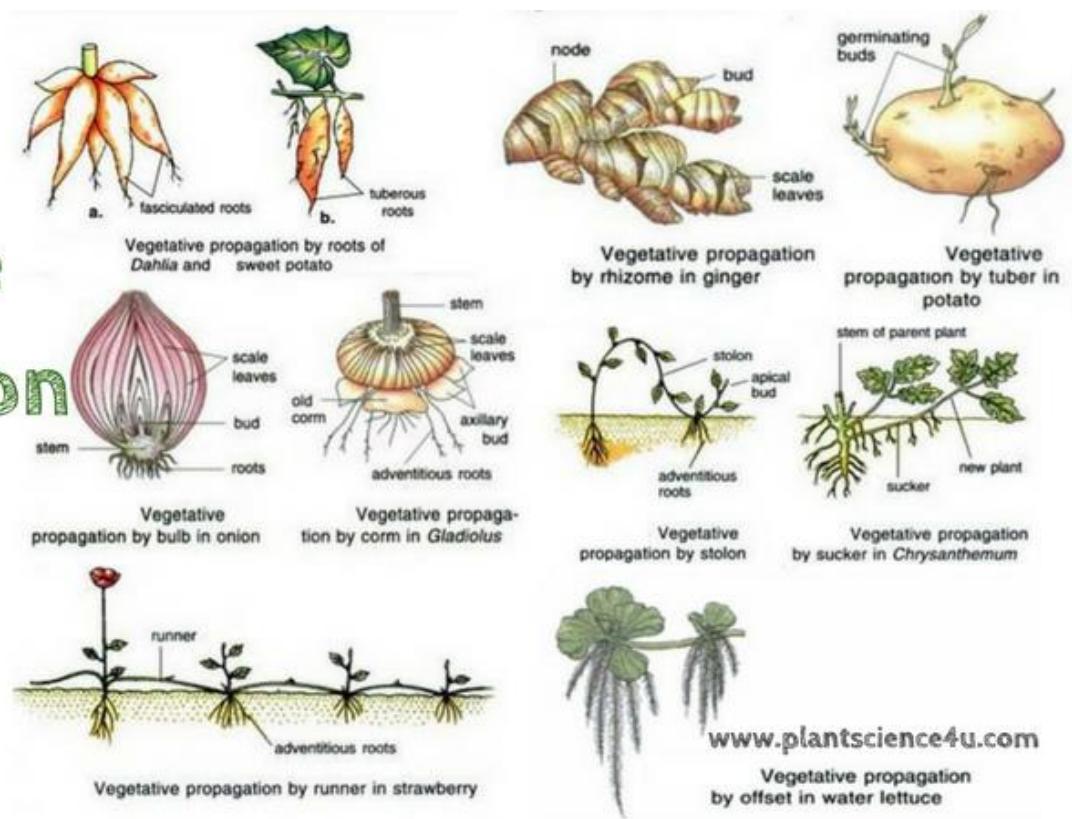
فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

انواع ساقه

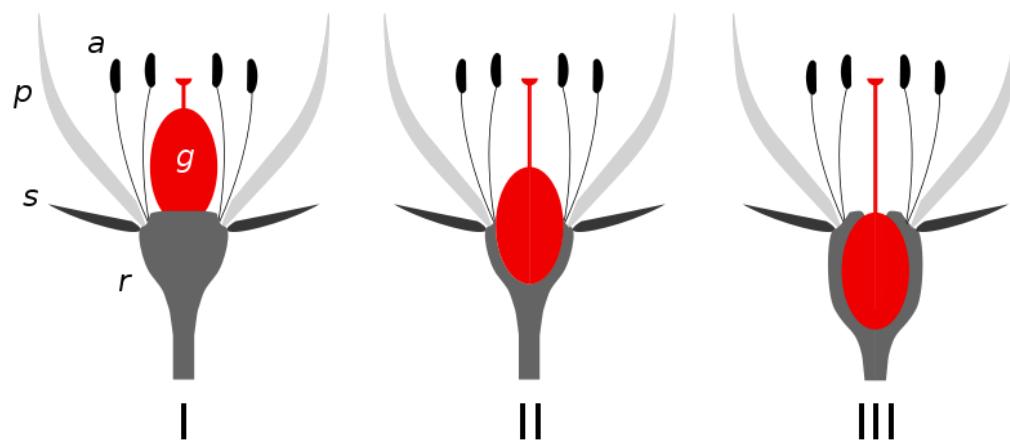
Vegetative Propagation Methods

www.plantscience4u.com

ساختار گل

۱- محور گل : شامل دمگل و نهنج (تالاموس)

فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

۲- کاسه گل (calyx) : بیرونی ترین حلقه گل که شامل کاسبرگ (sepal) به دو شکل دیده می شود پیوسته کاسبرگ یا آزاد، معمولاً به رنگ سبز و یا رنگ، نقش حفظ جوانه گل و در صورت رنگی بودن کمک به گردان افتشانی و ذخیره شهد

در گیاهان فاقد گلبرگ جای آنها را می گیرد: لاله عباسی

فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

۳- جام گل (corolla): دومین حلقه، برگ مانند، رنگین، شامل گلبرگ ها (petal) به صورت آزاد یا پیوسته به اشکال مختلف

مجموع گلبرگ و کاسبرگ گل پوش نامیده می شود. در برخی گیاهان تشخیص گلبرگ و کاسبرگ از هم امکان پذیر نمی باشد. در برخی گیاهان گلبرگ وجود ندارد که آنها را گیاهان بی گلبرگ (apetalie) می گویند.

۴- نافه گل : اولین حلقه زایشی شامل پرچم ها (میکروسپوروفیل)، شامل یک پایه دراز یا کوتاه به نام میله و سر حجیم لب دار به نام بساک درون آنها دانه های گرده (میکروسپور) تشکیل می شود. اتصال میله به بساک حالت های مختلف از جمله پشت چسب (دورسی فیکس)، پایه چسب (بازی فیکس) و ....

شکوفایی بساک : ۱- شیار عرضی ۲- شیار طولی ۳- با منفذ ۴- با دریچه ها

فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

در اغلب گلها پرچم ها به نهنج اتصال دارند ولی ممکن است
بر روی گلبرگ ها چسبیده باشند(کروولی فلور) در پامچال
یا به کاسبرگ متصل باشند (کالسی فلور) در گل سرخ
ممکن است پرچم ها با مادگی اتصال پیدا کنند (ژینوستم) در ثعلب
شکوفایی بساک :

درون گشا: بساک ها به سمت درون گل باز می شوند.

برون گشا: بساک ها به سمت بیرون واقع شده اند و دور از مرکز گل باز می شوند.

۵- مادگی(pistil): درونی ترین حلقه، دومین حلقه زایشی که بخش مرکزی را اشغال می کند و از یک یا چند واحد عملکردی به نام برچه(carpel) (مگاسپوروفیل) ساخته شده است. یک برچه از یک پایه متورم به نام

فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

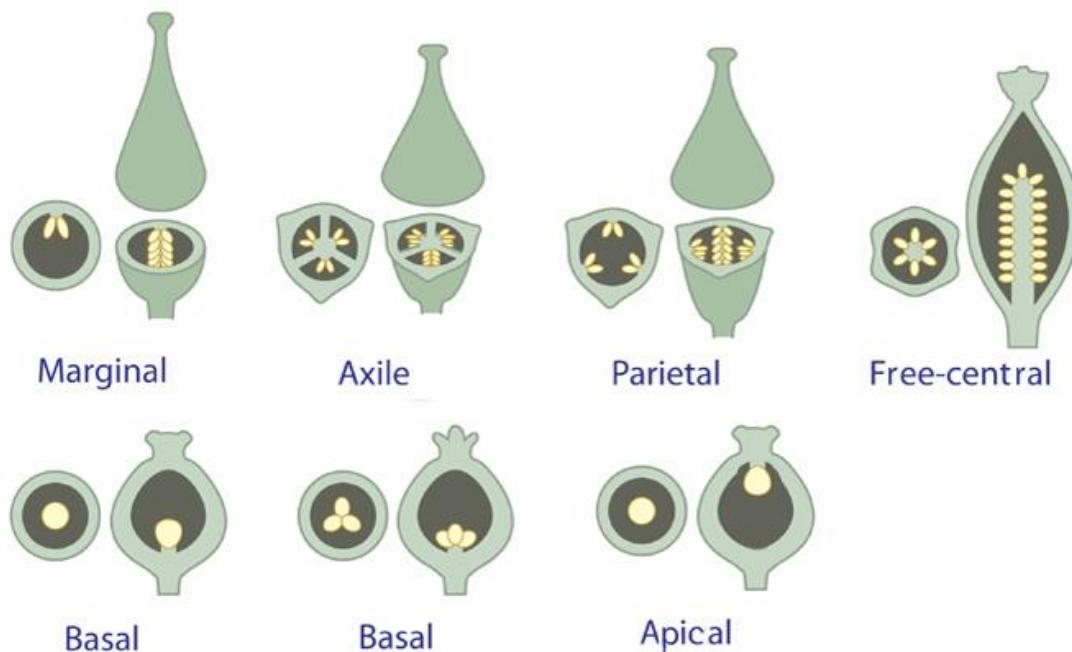
تخمدان (ovary)، در بالا میله‌ای دراز به نام خامه (style) که به نوک لب دار یا پهن به نام کلاله (stigma) (ovary)، در بالا میله‌ای دراز به نام خامه (style) که به نوک لب دار یا پهن به نام کلاله (stigma) (ovary)، در بالا میله‌ای دراز به نام خامه (style) که به نوک لب دار یا پهن به نام کلاله (stigma)

پایان می‌گیرد.

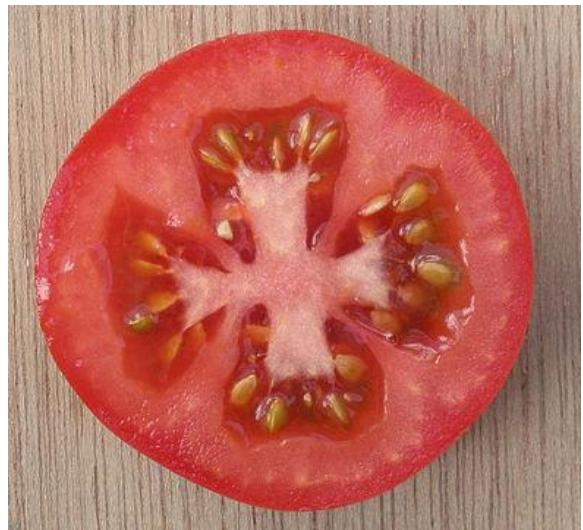
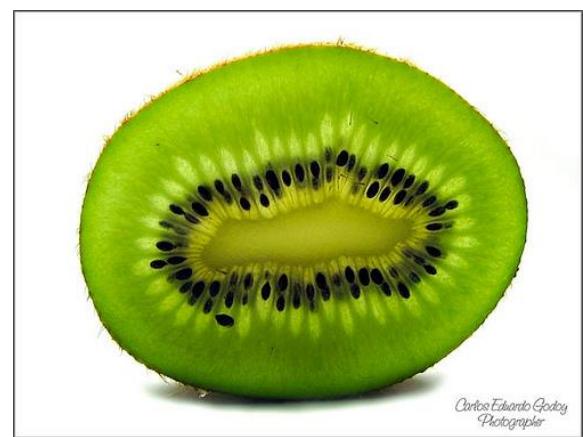
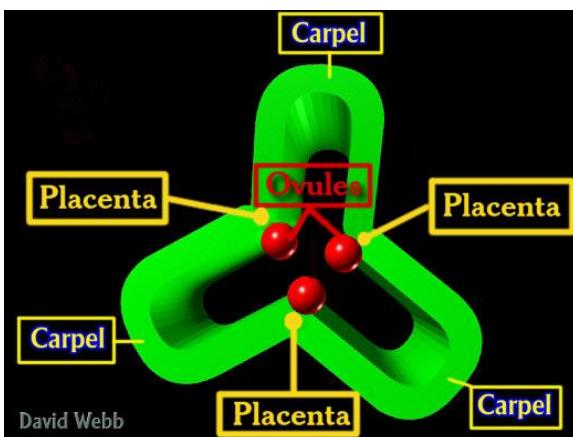
اگر مادگی دارای یک برچه باشد آن را ساده می‌گویند نظیر گل‌های نخود و لوبیا. در برخی مادگی از چند برچه جدا از هم (آپوکارپوس) یا پیوسته (سینکارپوس) تشکیل شده است. پیوستگی برچه‌ها ممکن است به صورت کلاله آزاد، خامه آزاد یا تخمدان آزاد باشد.

تخمدان‌های پیوسته ممکن است یک خانه یا چند خانه باشند. در حالت یک خانه برچه‌ها از کناره به هم می‌چسبند و فضای واحدی را بین آنها تشکیل می‌شود مانند پامچال و خشخاش ولی در حالت چند خانه بیهوده‌ای برچه‌ها به هم رسیده و فضایی مستقل ایجاد می‌کنند مانند گل‌های سیب و لاله.

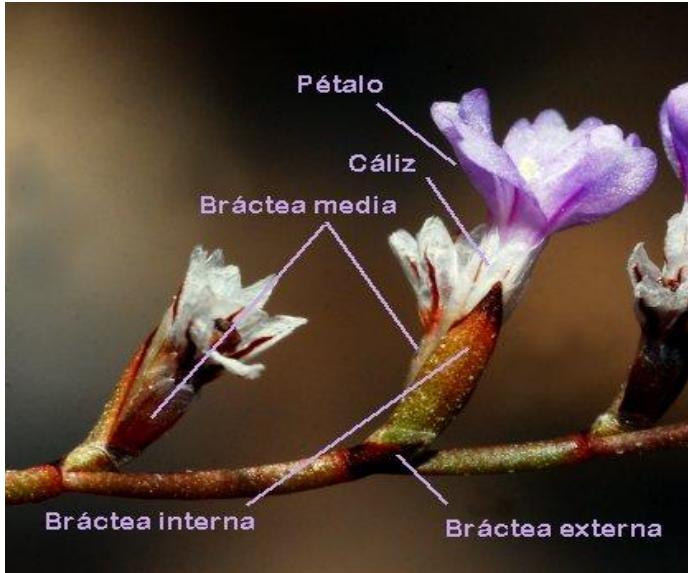
فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

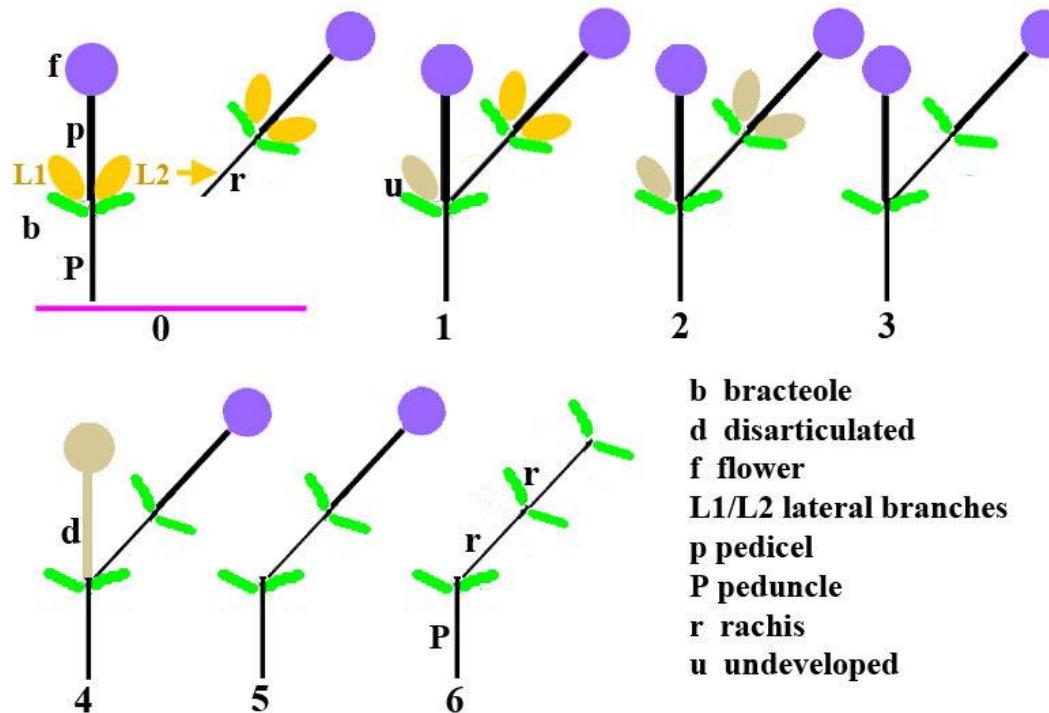
۶- خمایم دیگر گل

۱- برگه (bracte) : برگ کوچکی است که در محل اتصال دمگل به محور گل قرار دارد. ممکن است رنگین باشد مانند برآکته در گل کاغذی

۲- برگچه (bracteole) : برگ های کوچکی که روی دمگل قرار دارند.

فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

تنوع ساختار گل :

گلهای ممکن است منظم، نامنظم، تک جنسه: گل نر(دارای پرچم) و یا ماده(دارای مادگی) و یا هرمافرودیت باشند.

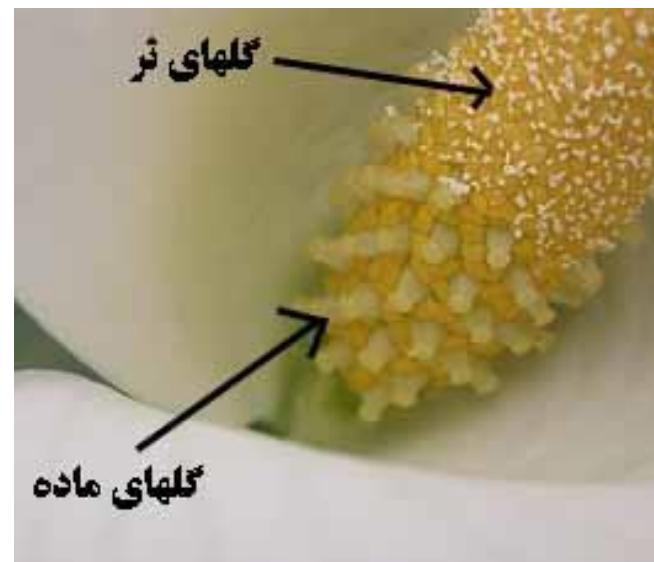

گل های نامنظم گل هایی با تقارن دو طرفی

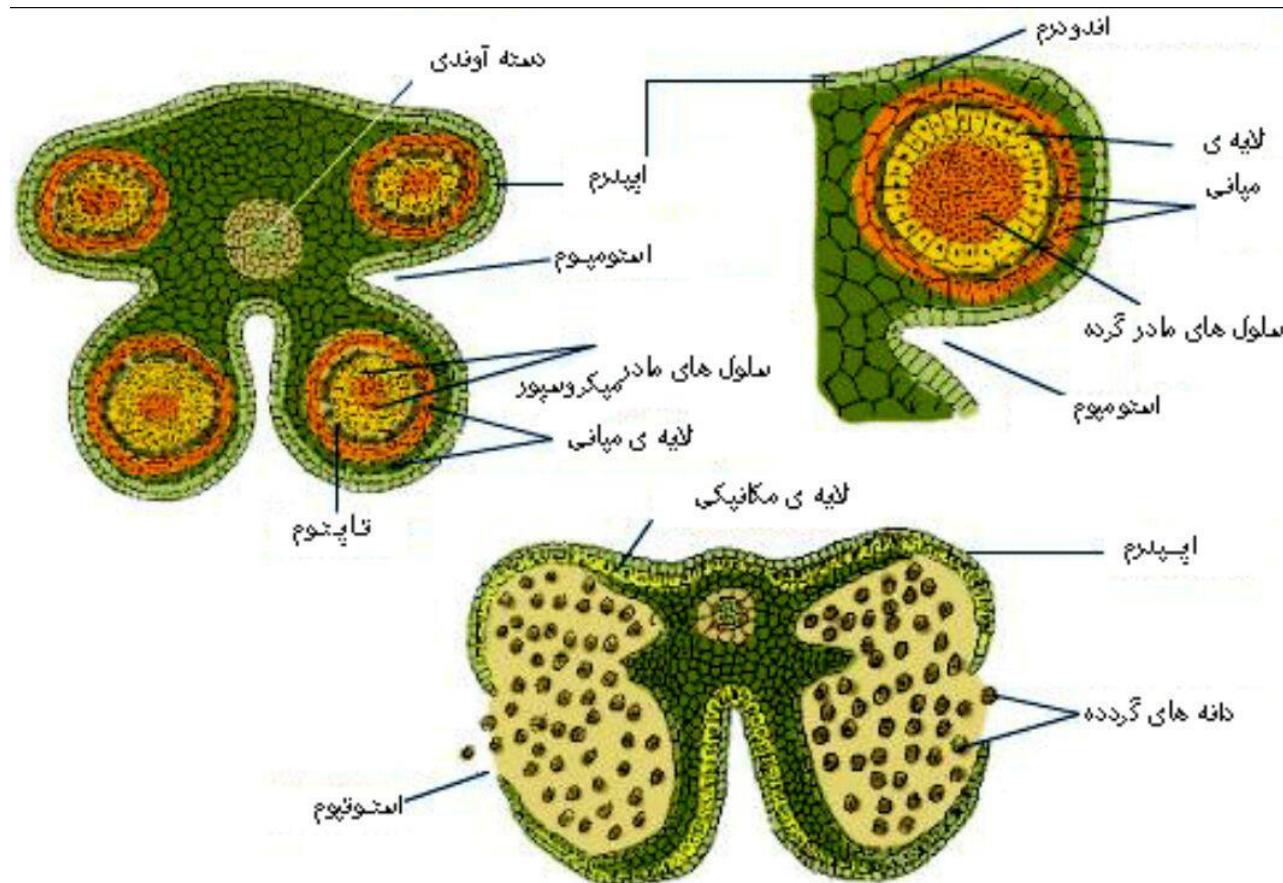

گل های منظم: گل های با تقارن شعاعی

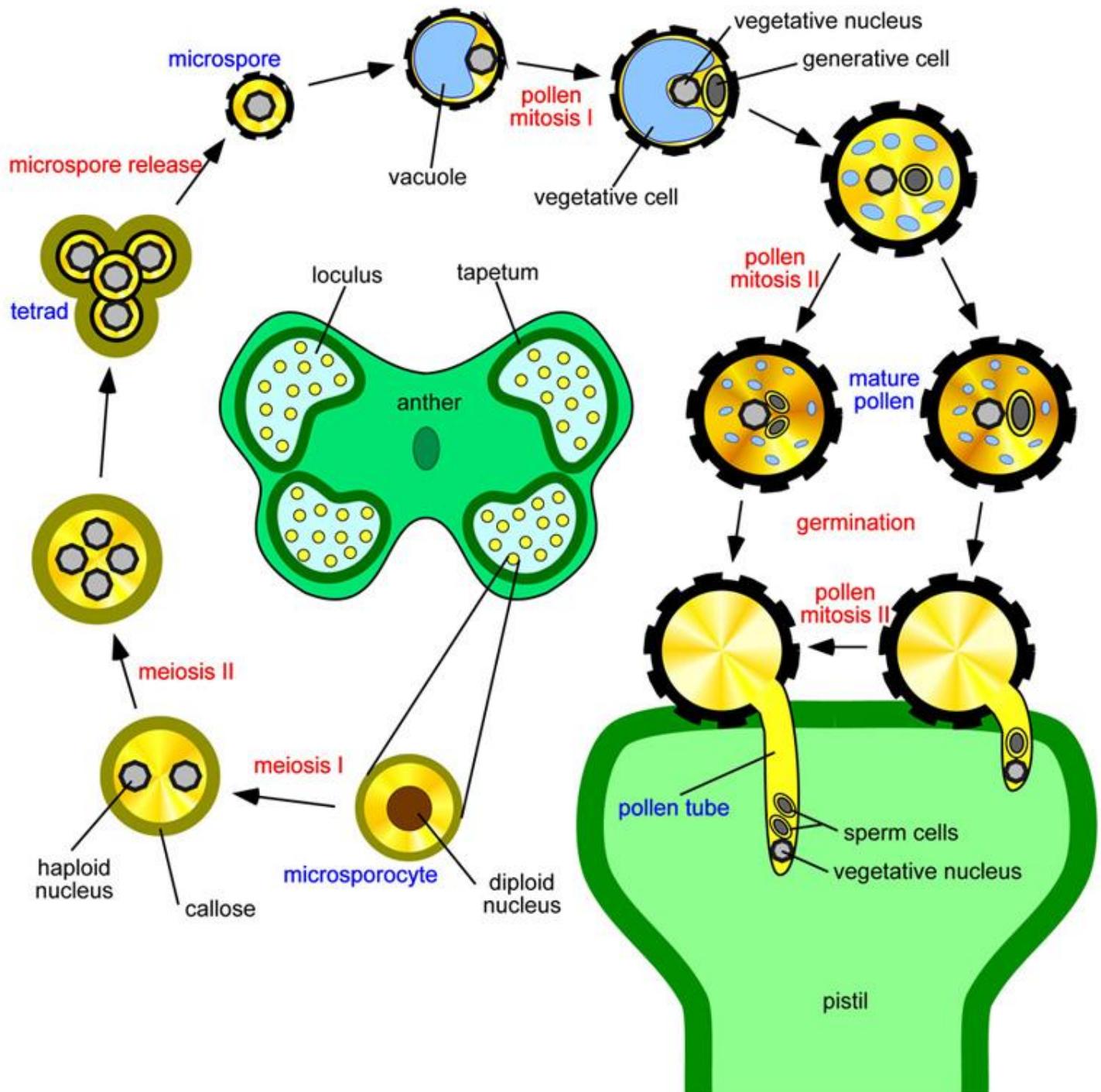
فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

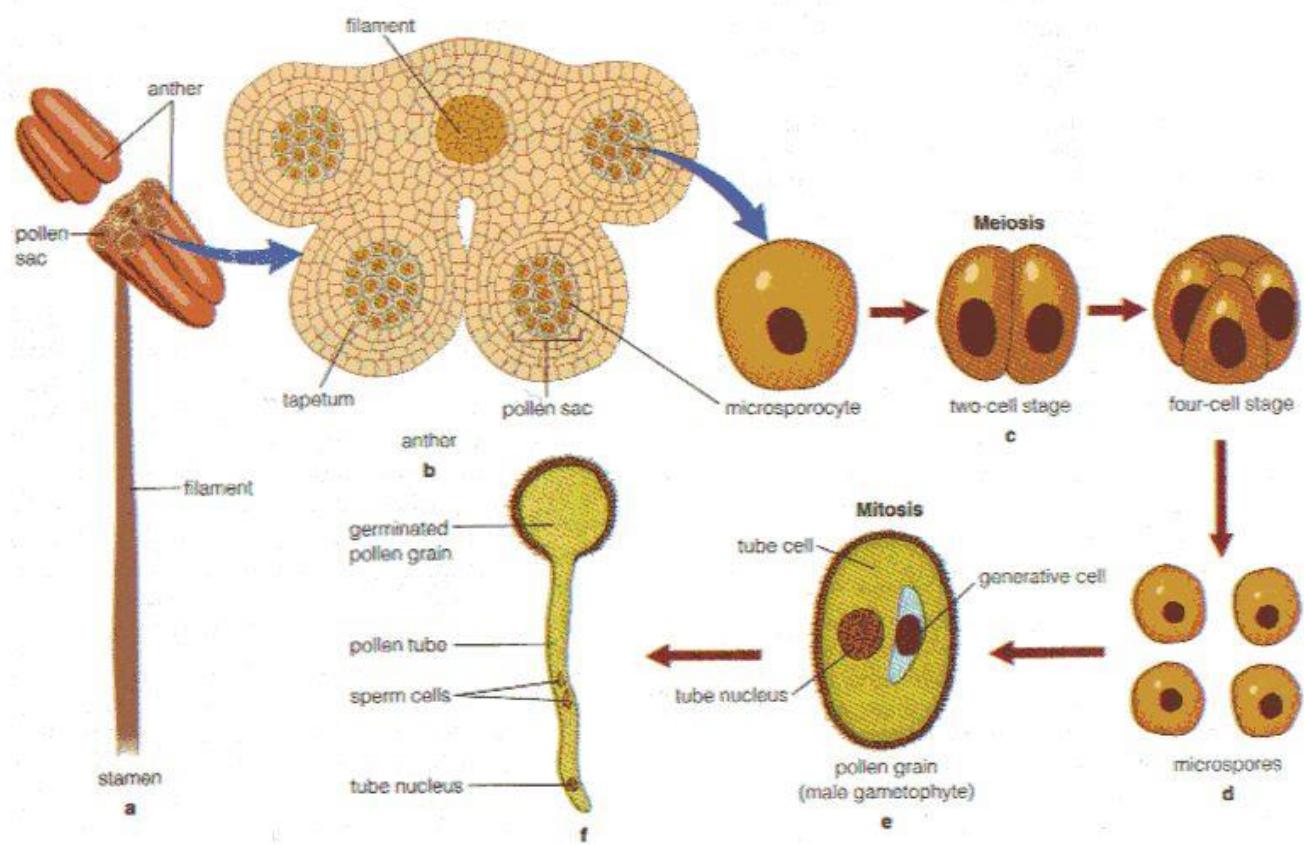
تشکیل گامت نر

فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

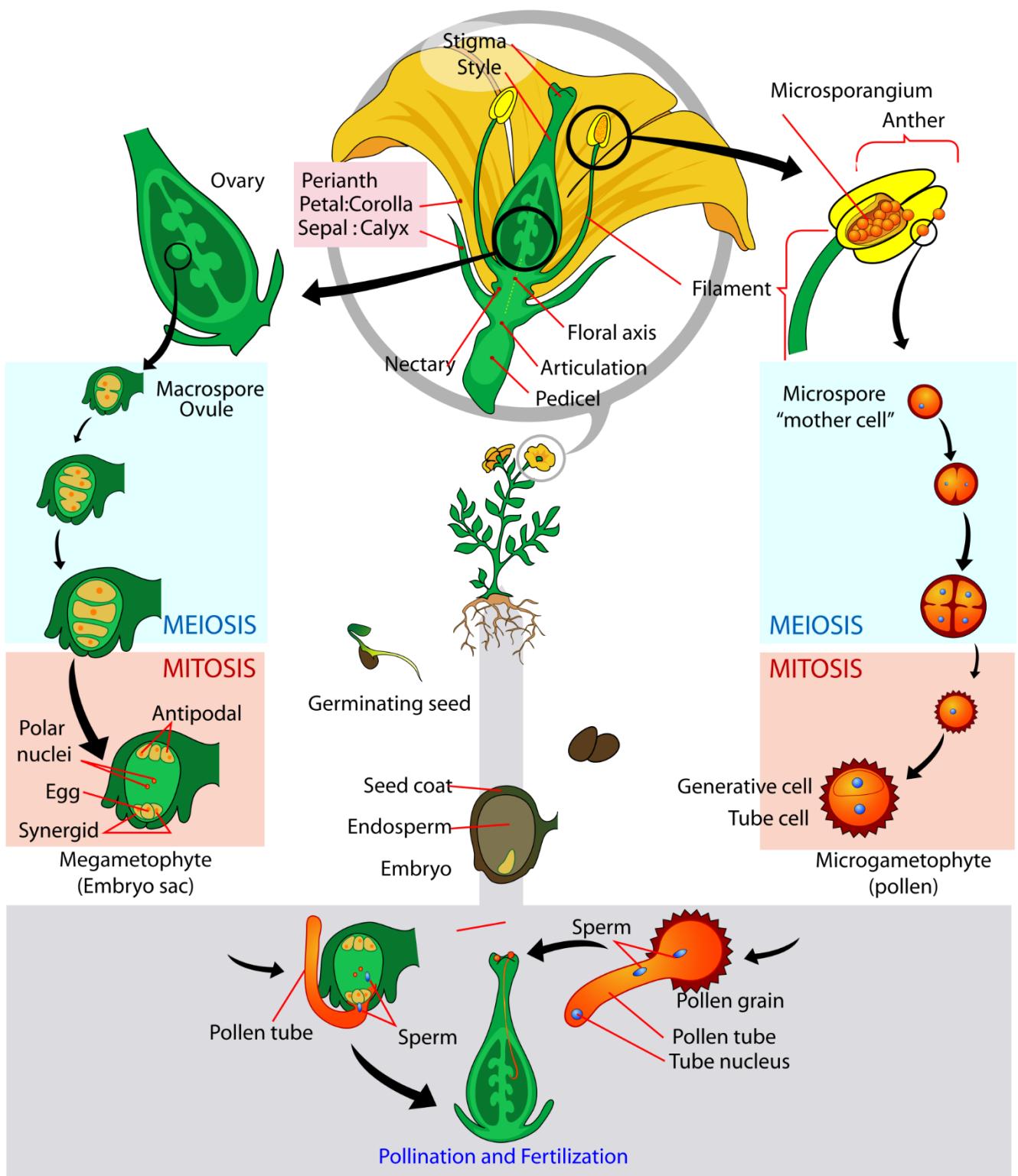

فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

گرده افشاری: به کمک باد و آب و جانوران

تخمک:

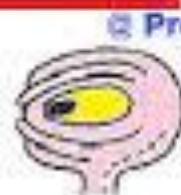
Types Of Ovule

Orthotropous

Anatropous

Hemitropous

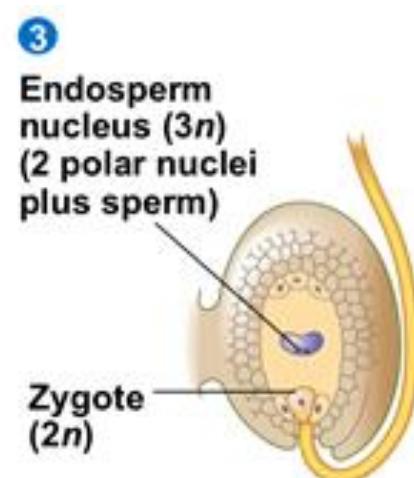
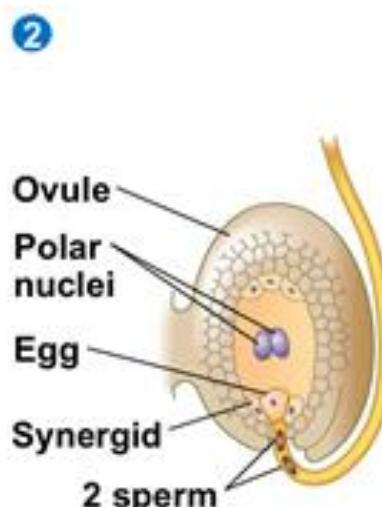
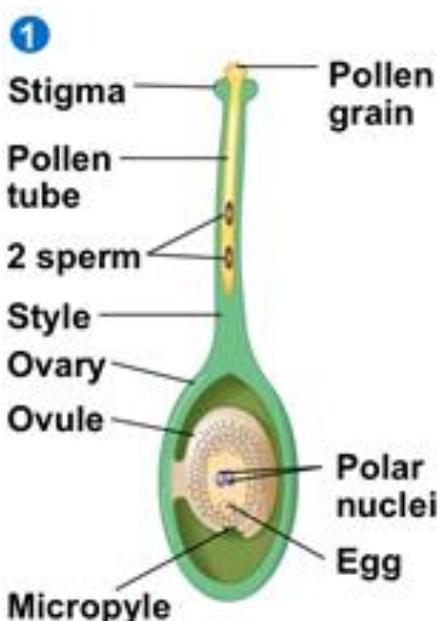
Campylotropous

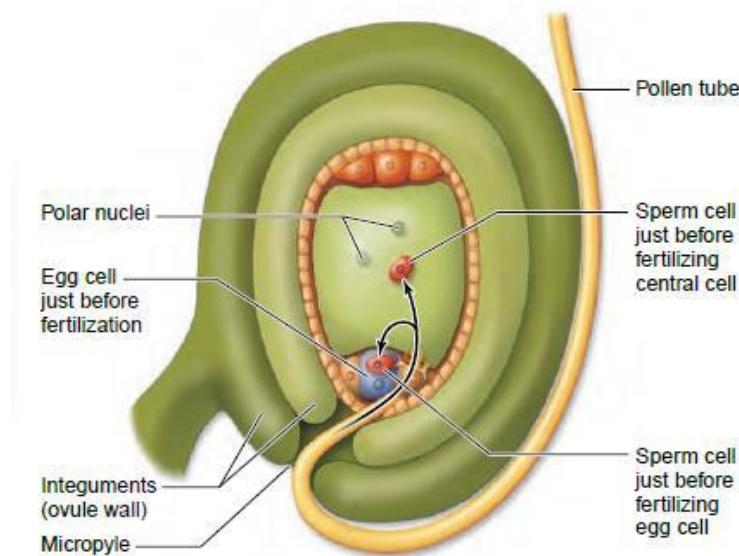
Amphidiotropous

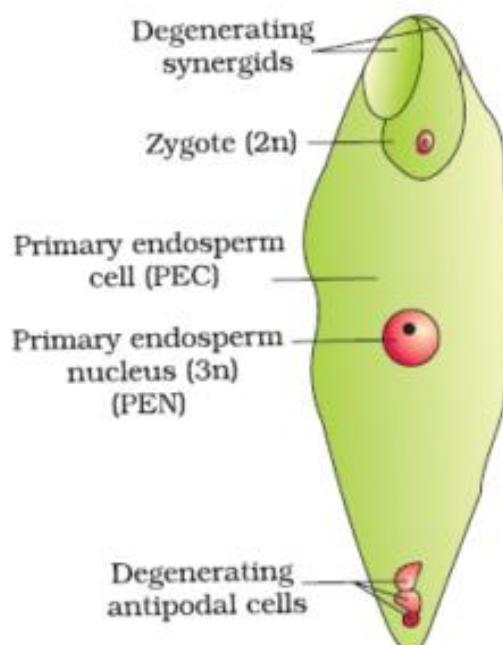
Circinotropous

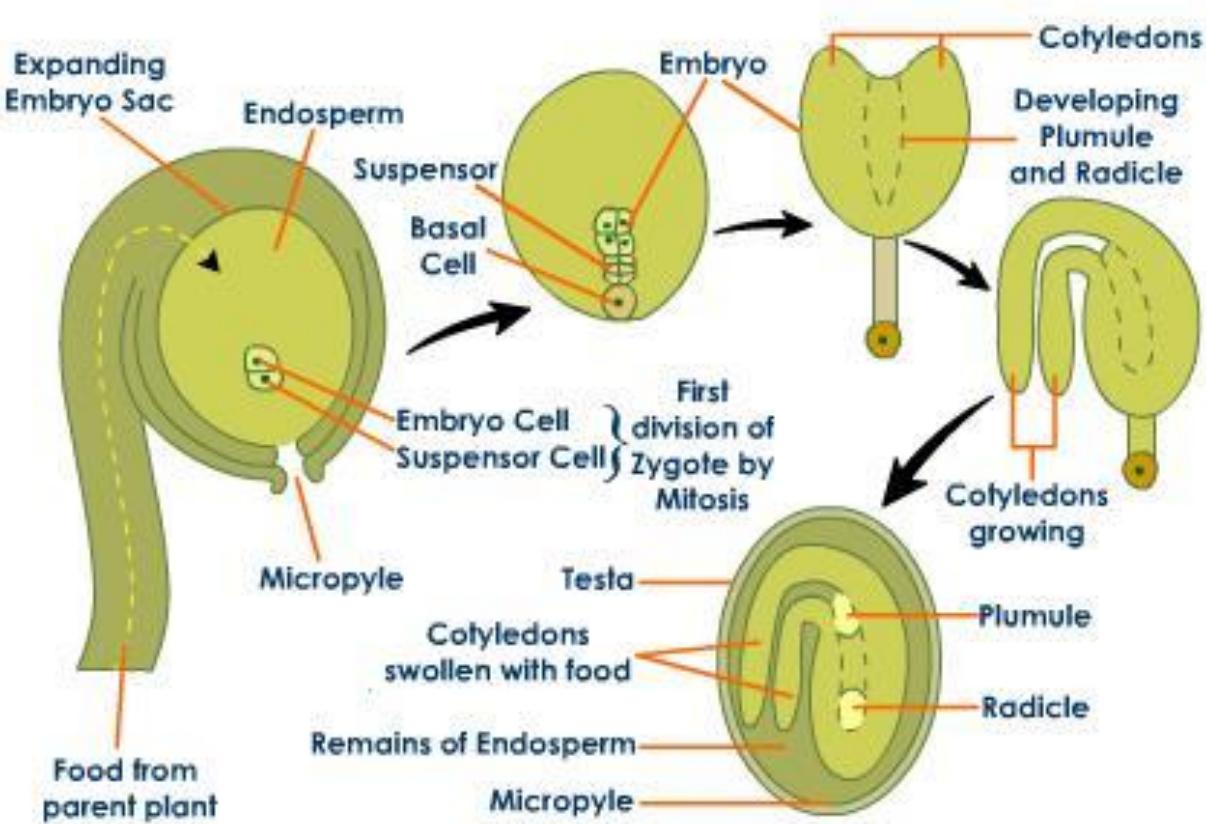
فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

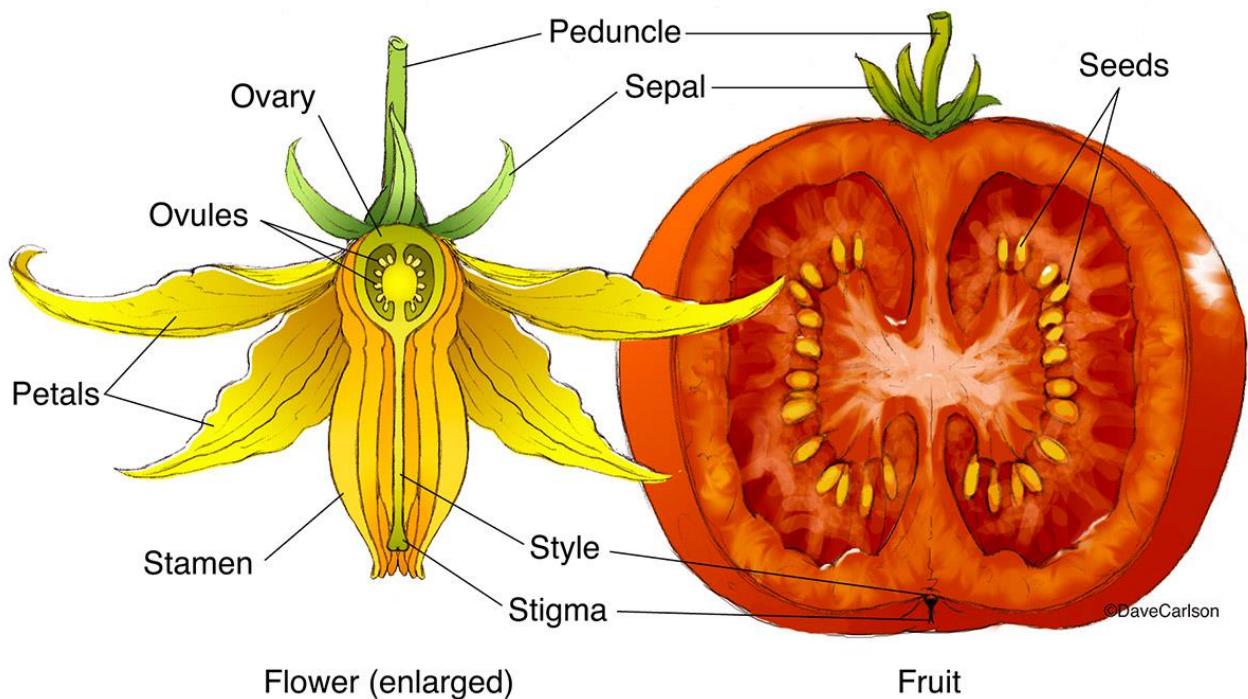
Figure 37.1 Fertilization triggers embryogenesis. The egg cell, within the embryo sac, is fertilized by one sperm cell released from the pollen tube. The second sperm cell fertilizes the central cell and initiates endosperm development. This diagram shows sperm just before fertilization.

فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

میوه: بخشنی که از رشد قطعات گل حاصل می‌آید. که به دو صورت حقیقی و کاذب

فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

انواع آن عبارتند از:

میوه های ساده: میوه های حاصل از یک مادگی منفرد را میوه ساده می گویند مانند گیلاس و سیب

میوه های مرکب: در این میوه ها ، میوه از رشد چندین مادگی یا چندین گل حاصل می شود مانند میوه انجیر و یا توت و یا ماگنولیا و یا آناناس

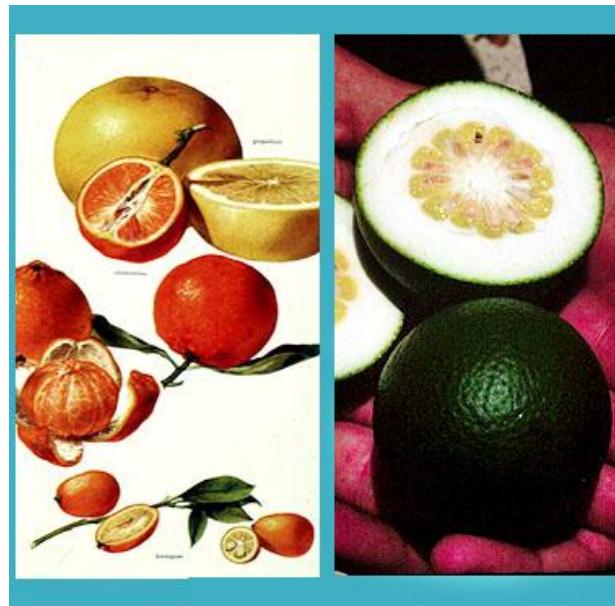
میوه های گوشتی: در این میوه ها برون بر از سلول های آبدار و اپیدرم از سلول های درشت و کرک دار پوشیده و میان بر را نوعی بافت پارانشیمی با سلول های درشت و با واکوئل بزرگ تشکیل می دهد.

شفت: در این میوه برون بر نازک و غشایی مانده و میان بر گوشتی و آبدار می شود و درون بر نیز چوبی و استخوانی می شود مانند میوه هلو

سته: در این میوه برون بر نازک و غشایی مانده و میان بر گوشتی و آبدار می شود و درون بر بصورت پرده نازک و غشایی می ماند مانند گوجه فرنگی و یا انگور

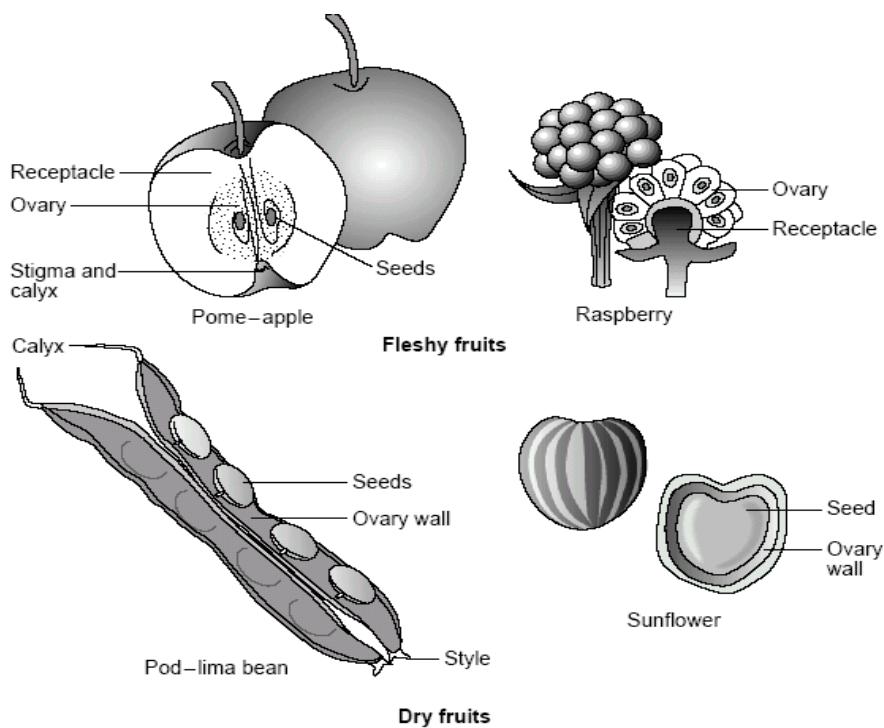
فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

هیسپیریدیوم: در این نوع میوه برون بر از نوع سلولهای پارانشیمی و دارای غدد لیزوژنی است. میاب بر بسیار نازک که همراه برون بر پوست میوه را تشکیل می دهند. درون بر غیرعادی و شامل کیسه های آبدار است. مانند مرکبات

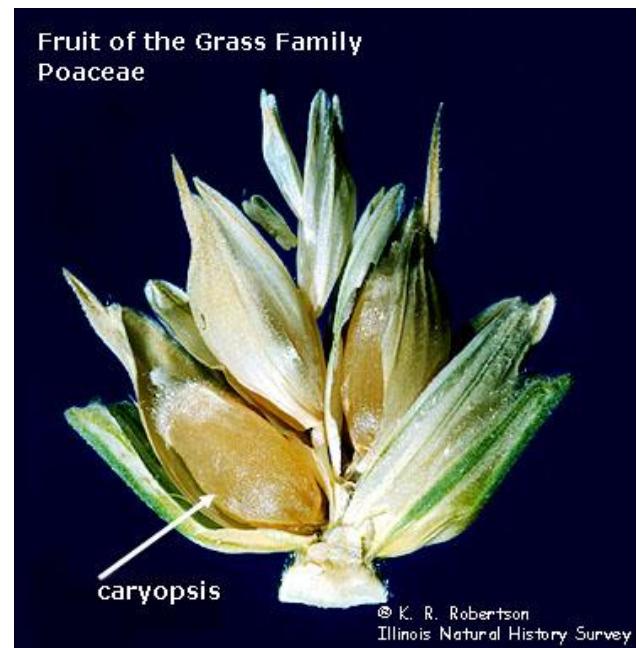
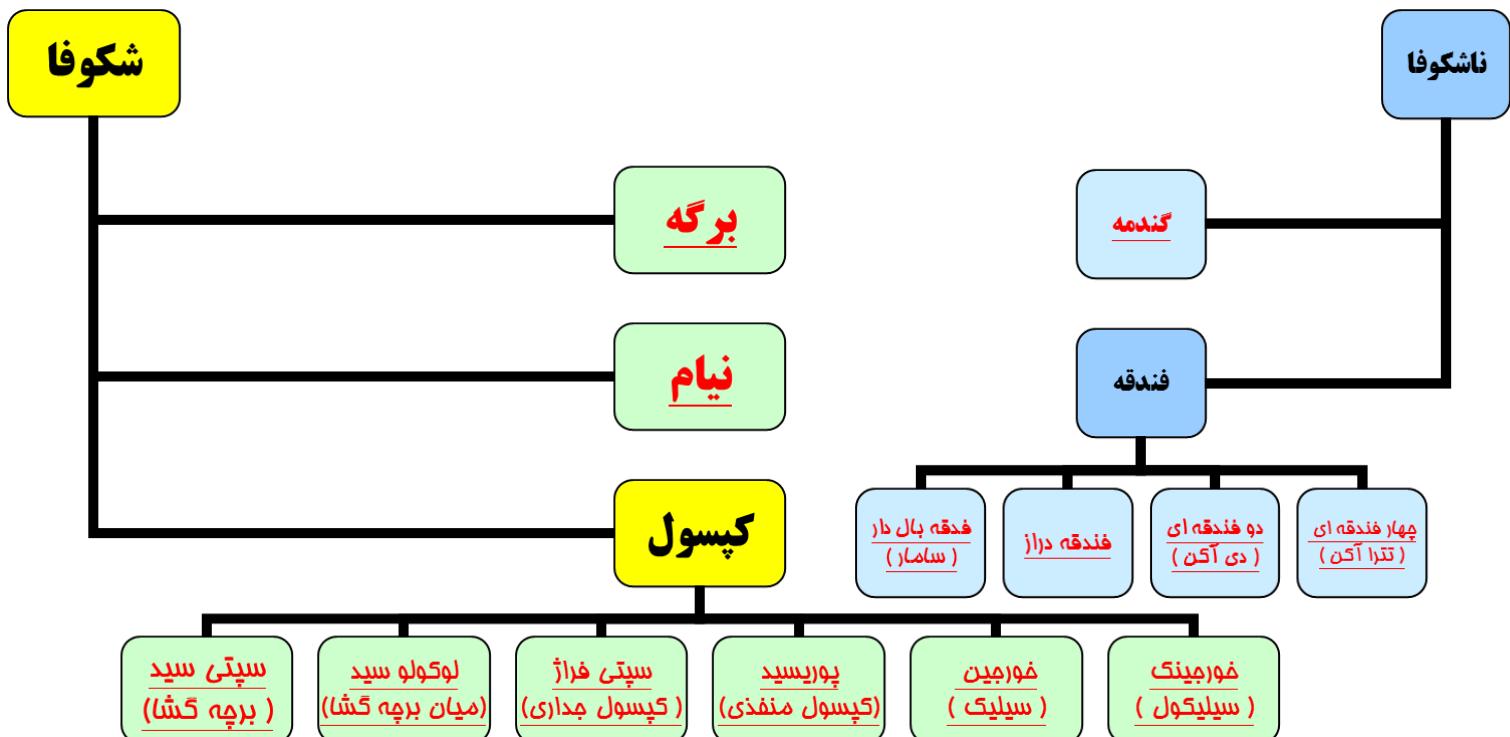
Pepo: دیواره میوه شامل برون بر و میان بر شدیداً گوشتی مانند کدو

Pome: میوه های ساده گوشتی که از توسعه لوله گل به وجود می آیند مانند سیب و گلابی

فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

میوه های خشک : در این میوه ها فرابر خشک و غیر قابل نفوذ شده و هنگام رسیدن بخش رویی آن به اشکال مختلف تحلیل رفته و غشایی می شود.

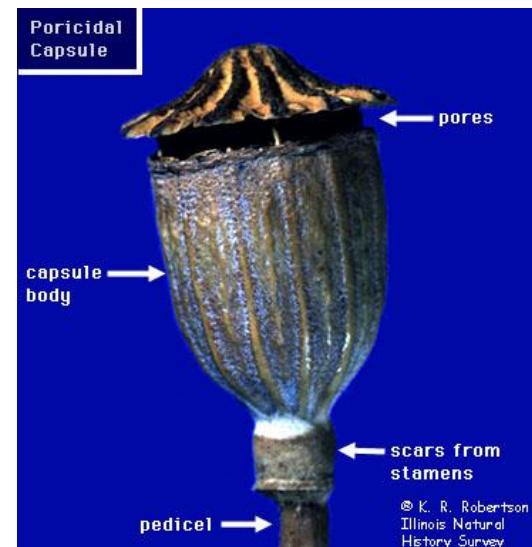
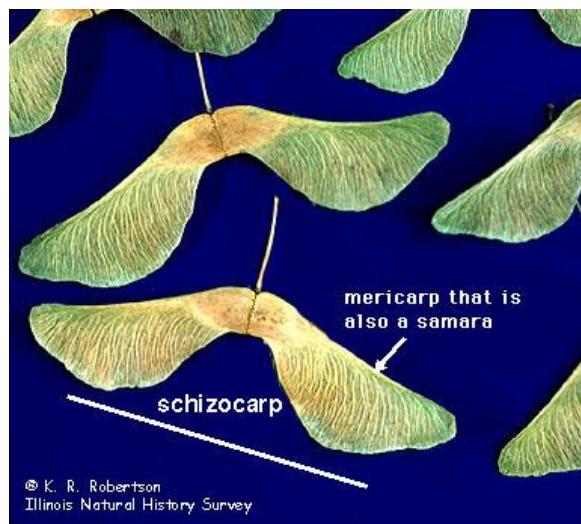

برگه

میوه گندمه

فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

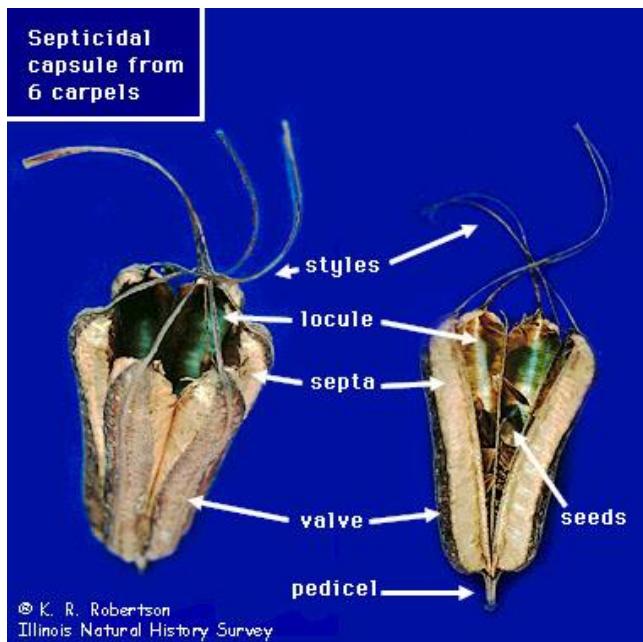
فندقه بال دار (سامار)

فندقه دراز

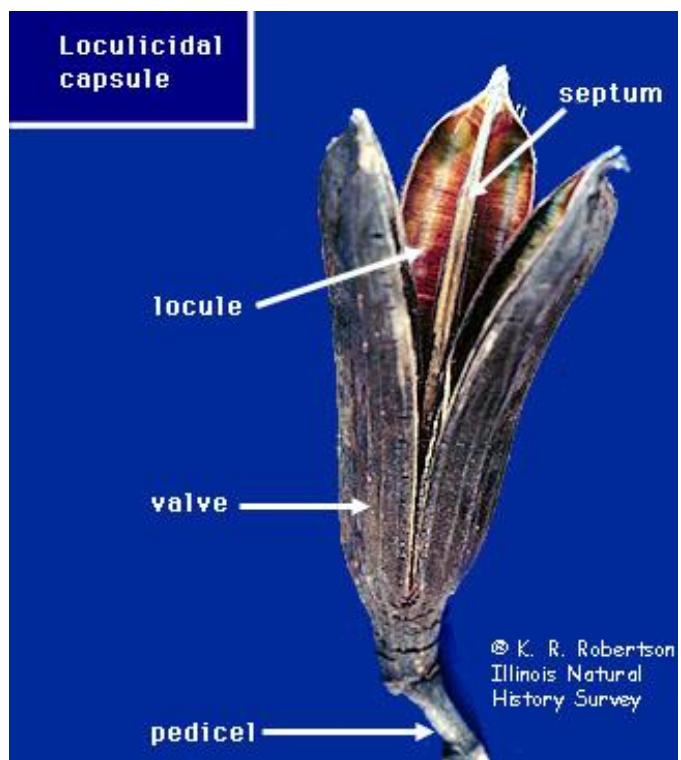

فصل ۸ (تولید مثل نهاندانگان) مدرس: فرانک نصیرپوری

کپسول سپتی سید (برچه گشا)

نیام

کپسول لوکولی سید